

Az olcsóság réme

*

Mások örülni szoktak az olcsóságnak, — én mindig megremülök tőle. Ez azért van, mert van benne valami az amerikaiból, akinek nyelvén a *cheap* egyformán jelent olcsót, hitványt és mindent, amit mi népiesen így fejeztünk ki: *ordináré*. (Nem tudom, nyelvünkben él-e még ez a szó? Talán nem, — és talán azért nem, mert a mai életben már csaknem minden *ordináré*, a politikától a szerelemig s az előkelő kaszinótól a faluvégi olvasókörig.)

Érttem, hogy az előkelő belvárosi divatozó inkább becsukta a boltot, semhogy hitvány áruval foglalkozzék, és nem volt hajlandó eladni a cég nevét, mert nem akarta, hogy a kirakat fölél, melyben az új tulajdonos »18.50 P.-e jelzésű ruhát tenne ki, az ő régi, jóhangzású neve legyen kiírva. Már pedig ez a vég elkerülhetetlen: a régi, jó cégek elég gyors egymásutánban szűnnek meg és helyüket elfoglalják a modern Olcsó Jánosok. Azok, akiket nem szeretek.

Megvallom, hogy a múlt ősszel engem is elkapott az olcsósági láz. Elgondoltam, hogy ruha, meg ruha, az körülbelül mindegy és ha egy ruha árán két ruhát csináltathatok, miért ne csináltathatnék kettőt? Hiszen úgy sem szándékoztam részt venni semmiféle elegancia-versenyen... El is készülték az új ruhák, olcsó szövetből, olcsó szabónál. Nem igen sikerült egyik sem. Azzal vigasztaltak, hogy minden szabó csak idővel tanulja meg az új rendelő ízlését; kíváncsálgattam az új szabó annál kevésbé találhatta el, mert nem sokat szoktam vele tárgyalni. A szegény mester nagy zavarban lehetett, mert az egyik ruhámba alig fértem bele, olyan szűk lett, a másikba pedig nyugodtan befogadhattam volna egy albrólót, oly bő volt. Rettenősen sokat igazítottunk az új ruhákon s nem tudom, hogy a kettő közül melyiket utáltam meg jobban? De végzetlenül nagy szerencse ért: most, az ősz beköszöntésekor mind a két »új« ruháról megállapíthattam, hogy már csak nagy esőben vagy hóviharban viselhetem, annyira megkopott. Egyetlenegy szezonban!

Miért is feledkeztem meg róla, hogy a legolcsóbb ruha a legdrágább? Vissza, vissza a régi rendszerhez! A minőségre is kell nézni, nem csak az árakra!

»Igen, aki teheti, — mondja az egész világ, melyet az olcsósági láz már egészen megszáditott. Engem azonban többé nem fog megszáditani! Akinek nincs pénze jó ruhára, várjon addig, míg egy jó ruha árát összekuporgatja.

Ismerek gróft, aki sokkal olcsóbban öltözik, mint a titkársa, — mert a gróf ruhája csak kétszer olyan drága, de háromszor annyi ideig jó, mint a titkár ruhája.

A mi társadalmunk általában kizökkent a nyugodt és okos élet kerégyágásából és emiatt lépten-nyomon egészen bolond dolgokat tapasztalhatunk. Elmondom egy szomorú esetemet. Az üzleti életben rendkívül konzervatív hajlamaim vannak: azt az üzletet, mellyel meg voltam elégedve, nagy ok nélkül nem hagyom el. Elvem az, hogy az üzletnek nagyon meg kell becsülnie a jó kuncsaftot, de nem rendes a dolog a kuncsaft részéről, ha elhagy egy üzletet, mellyel mindig meg volt elégedve. Vannak üzletek, amelyekben harminc év óta vásárolok. A minap elmentem egy ilyen régi üzletbe. A gazda, rossz pesti szokás szerint, panaszaival bástott (pedig éppen elegendő sírni már nekem), s aztán

Minden külön értesítés helyett.

Dr. Münz Richardné szül. Knöpfler Irén mint felesége, Maca férj. Hammer Sándorné mint leánya és veje Hammer Sándor úgy a maguk, mint az egész kiterjedt rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel, porig sujtva tudatják, hogy

dr. Münz Richard
ügyvéd

a legeszményibb férj, a legodaadóbb apa, hosszú betegség után e hó 15-én elhunyt.

Drága halottunkat e hó 16-án, déli 1 órakor temetjük a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Alberti Imre mélységes bánattal jelenti, hogy imá-

Alberti Imréné
szül. Láng Franci

e hó 14-én, 38 évi legboldogabb házasság után elhunyt. Megbaldogult drága halottunkat e hó 16-án d. e. 11 órakor helyezték a rákoskeresztúri római kat. temetőben örök nyugalomra.

Gyászoljak edesanyja: özv. Láng Ignác, gyermekei: Klinger Pálné Alberti Klári, Elek Pálné Alberti Mimi, dr. Ötvös Tiborné Alberti Duci, vejei: dr. Ötvös Tibor és Elek Pál, unokái: Klinger Zsuzsa és Ötvös Gaborka, testvérei, sógornői és sógorai.

Emléked közöttünk örökké élni fog.

kijelentette, hogy neki is számolnia kellett az idők megváltozásával; már nem csinál olyan finom árut, mint régenté. Azt gondoltam, hogy ez az őszinteség a tisztességérzet megnyilatkozása volt, — de tévedtem! Az én üzletemberem modernizálódott, az igaz, és élelmesebb lett, mert áruinak minőségét mélyen leszállította ugyan, de a régi magas árakat fenntartotta... Egész véletlenül rájöttem, hogy mindazt, amit vásároltam, egy másik boltban, száz lépéssel odébb, a feléért megkaphattam volna. Tetszik gondolni, hogy ezt azután megmondtam az én régi cégemnek? Dehogy! Sokkal jobban szegyenlem magam, hogy annyira becsaptak, semhogy elmennek panaszkodni. Ugy gondolom, hogy minden becsapás — büntetés, melyet jól kiérdemeltem.

Az okos emberek azt gondolják, hogy mindenesetre van valami gazdasági előny abban, ha ruházatra, divatcikkekre és egyéb efféle külsőségekre minél kevesebbet költenek az emberek. Én más véleményen vagyok. Azt ajánlom, hogy például öltözködni ne a németektől tanuljunk, hanem az angoloktól. Sajnos, egyre kisebb a gazdasági kapcsolatunk Angliával. Úgy érzem, hogy én erre ráfizetek. A háború előtt időnként vettem egy angol Derby-kalapot egy font sterlingért, azaz húsz koronáért; azt hiszem, azt a kalapot baltá-

val sem lehetett volna szétverni. Minden évben újra beszegettem és új bőrt tettem bele és öt év múlva az a kalap olyan volt, mint az új. Ugyancsak egy font sterling volt egy igazi Panama-kalap, amelyet szintén öt nyáron át lehetett viselni. Egy jó angol felöltő viselésének tizedik évében is mutatós volt. Hol vagyunk ma ettől? Angliában az ár és a minőség ma is a régi, de hála közgazdasági politikáknak, mi Angliából már meglehetősen ki vagyunk zárva.

De nemcsak a ruházatkodási és a divatcikkekre vagyunk így, hanem csaknem mindennel. Két frógépem van, egy tízéves amerikai és egy egyéves európai. Az öreg amerikai még mindig jobb. Hazai írótollgyárunk bizonyára rossz hazafinak fog tartani, de nem tehetek róla; egy jó angol tollal kétszer gyorsabban írok...

A minőség, hőlgyeim és uraim, nagyon fontos tényező mindenben; nemcsak az emberben, hanem mindenféle áruban is. A »nagyon olcsón« kapható ember nem éri meg az árát, s az olcsó áru is rendszerint kevesebbet ér, mint amennyit fizetünk érte. Ezért félek én mindig, ha azt hallom, hogy valami áruelekk már megint olcsóbb lett, s lehangol, ha azt hallom, hogy egy régi üzletet, melyben minden drága volt ugyan, de nagyon finom és nagyon jó, már megint becsuktak.

Hodzsa a kisantantállamok vámúniójának tervével ment Pozsonyba

London, szeptember 15.

A Manchester Guardian kiküldött levelezője jelenti a pozsonyi kisantantértekezletről:

Hodzsa csehszlovák miniszterelnök messze-menő gazdasági együttműködési javaslattal jött Pozsonyba. A javaslat lényegileg vámközösséget jelentett volna a három kisantantállam között. Sztójadinovits jugoszláv miniszterelnök úgy vélte, hogy ilyen túlkorai lépés elidegeníthetne számos baráti országot és ezért az együttműködés fokozatos kiépítését ajánlotta. Az ezzel kapcsolatos vita során a gazdasági kérdéseket a kisantant októberben tartandó gazdasági értekezletére halasztották.

Párizs kételyei

Párizs, szeptember 15.

A kisantantbarát sajtó siet leszögezni ugyan,

hogy a pozsonyi értekezleten a kisantant együttműködése megszilárdult ugyan, mindamellett Párizsban itt-ott kételyek merülnek fel a fennrennirdeletett együttműködés gyakorlati értéke tekintetében. Maga a Temps is a pozsonyi értekezlet hivatalos közleményét elemző külpolitikai cikkét a kétely udvarias megnyilvánulásával fejezi be.

A kisantant hivatalos közleményének egész tartalma dicséretes szándékokat és egészséges elveket juttat kifejezésre — írja a lap. — A pozsonyi értekezleten megszilárdított közös politika hatásos gyakorlati alkalmazása azonban a közeljövőben a nemzetközi körülményektől és az összetársult kisantantállamok belpolitikai eseményeitől függ. Az általános béke érdekében természetesen csak azt kívánhatjuk, hogy a kisantant továbbra is a rend és a béke tényezőjeként működjen Európá közepén.

Két halálos ítélet Jeruzsálemben

London, szeptember 15.

A jeruzsálemi büntetőbírósal halálra ítélte két arabot, aki Nablusnál angol katonákra tüzeltek és egy katonát megsebesítettek. Ezek voltak az első halálos ítéletek, amelyeket a szükségállapot elrendelése alapján hoztak.

Geduly püspök a felekezetieskedés ellen

(Saját tudósítónktól.) Csütörtökön és pénteken tartja közgyűlését Debrecenben a tiszai evangélikus egyházkerület dr. Geduly Henrik püspök és dr. Lichtenstein László felügyelő vezetésével.

Geduly püspök nagyszabású jelentése lesz a közgyűlés főeseménye. A püspöki jelentés megállapítja, hogy az állam és az egyház együtt biztosítja az ország szellemi és erkölcsi stabilitását s tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely akár az állami, akár az önkormányzati közhatalóság életműködésén terén pusztán a felekezeti hovatartozásnak nyújtana döntő szerepet s aszerint bírálná el az egyes polgárok törvényes igényeinek érvényesülését, vajjon felekezeti szempontból úgynevezett első- vagy másodosztályúak-e? A gyakorlati tapasztalat eddig rácsúfol arra a különféle helyekre terjesztett híresztelésre, mintha az állami ügykezelés terén ez a megkülönböztetés érvényesülne.

»Sajnos, — mondja a püspöki jelentés — annál inkább találkozunk ilyen természetű nyugtalanító jelenségekkel a helyhatósági, önkormányzati testületek személyi kérdéseinek elintézésé körül. A községi tanítók, jegyzők, a városok és vármegyék tisztviselőinek alkalmazásában igen sokszor nem a rátermettség, hanem a felekezeti hovatartozás a döntő szempont. Ez a legbiztosabb útja a nemzeti egység megbontásának, a protestáns közvélemény mélységes elkeseredésének s az állam, a közhatalóságok s a protestáns egyházak közötti összhang felborulásának.«

Geduly püspök ezután azzal folytatja, hogy »kötelességének tartotta egy hírlapi kirohanással szemben, mely az összes nemkatolikus egyházakat mélyen bántotta, erőiesen fellépni s az illetékesek figyelmét az ebből származó veszedelemre irányítani, majd kitér az evangélikus egyetemes közgyűlésnek a református konventtal együtt hozott ama határozatára, hogy a két protestáns egyház egymástól sem reverzálist, sem áttérést nem fogad el. A püspöki jelentés szerint a határozat szelleme és iránya annyira szép, emelkedett és evangéliumi, hogy a lehetőség határai között mindent meg kell tennünk lojalús megtartása érdekében.

„Amit ma Maine gondol, azt holnap az Egyesült Államok fogják gondolni“?

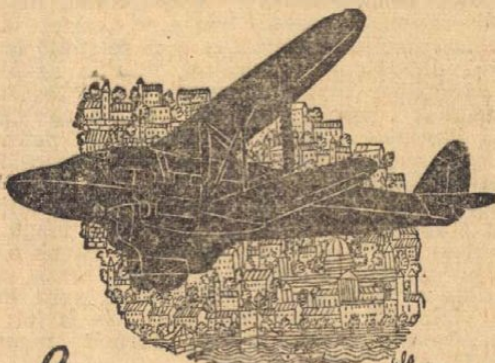
A kormányzó- és szenátorválasztáson a köztársasági jelölt győzött

London, szeptember 15.

A Maine államban lefolyt választások végleges eredményei a következők:

Szenátorválasztás:	
White köztársaságipárti	155.565
Brann demokratapárti	151.277
Kormányzóválasztás:	
Barrows köztársaságipárti	147.386
Dubord demokratapárti	107.069

A köztársasági párt leírhatatlan ujjongással fogadta az eredményt, amelyet Landon kormányzó, Roosevelt köztársaságipárti ellenjelöltje személyes korteskörútjának tulajdonítanak és hivatkoznak arra a közmondásra: »Amit ma Maine gondol, azt holnap az Egyesült Államok fogják gondolni.« Targyalagos szemlélők utalnak arra, hogy Maine mindig köztársaságipárti volt és a Landon-párt ezúttal csak régi erősségét hódította vissza és hogy Maine túlnyomórészt földműves állam, amelyet a legkevésbé érint Roosevelt új rendszere.



London Express
IMPERIAL AIRWAYS
Váponként közvetlen járat
BUDAPEST-LONDON 9 óra P. 400-
Malert VÁCI K. 4